

Forslag til forespørgselsdebat om, hvordan man i folkeskolen, erhvervsskoler, universitetet, mv. kan sikre anvendelse af sproget grønlandsk ved eksamen for personer, der har grønlandsk som modersmål?

(Medlem af Inatsisartut Jens Napātōk', Naleraq)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Uddannelse, Kultur, Idræt og Kirke)

På vegne af Naalakkersuisut vil jeg gerne takke medlem af Inatsisartut, Jens Napātōk', Naleraq for forslaget til forespørgselsdebat om, hvordan man i folkeskolen, erhvervsskoler, universitetet, mv. kan sikre anvendelse af sproget grønlandsk ved eksamen for personer, der har grønlandsk som modersmål.

Naalakkersuisut er enig med forslagsstilleren i, at vi skal arbejde for, at elever, lærlinge og studerende på vore uddannelser skal kunne tilbydes at kunne gå til eksamen på eget sprog. Det er noget vi arbejder hen i mod, og der skal tages skridt hele tiden i denne retning. På erhvervsuddannelsesområdet kan man eksempelvis benytte simultantolkning ved eksamenssamtalet mellem eksaminand, censor og eksaminator, hvis ikke alle parter behersker grønlandsk. Det kan også være i form af en sproglig sagkyndig eller opmand, som i tvivlstilfælde kan bistå eksaminand, censor eller eksaminator med oversættelse af vanskelige begreber eller termer.

Det er primært på de videregående uddannelser og gymnasierne, at det ikke kan tilbydes at tage eksamen på grønlandsk i alle sammenhænge. Særligt på de videregående uddannelser, er uddannelserne i høj grad præget af fagsprog. På gymnasierne er der tale om 40 forskellige fag, hvor over 300 elever hver sommer går til eksamen i flere fag både mundtligt og skriftligt, og hvor undervisningen ofte er gennemført på dansk.

For at sikre elevernes og de studerendes bedst mulige vilkår ved eksamener skal der arbejdes med løsninger både på kort og på lang sigt.

På kort sigt kan tolkninger benyttes i forbindelse med eksamener, dog kan tolkning aldrig blive en optimal og permanent løsning, men alene en midlertidig kortsigtet løsning.

Hertil skal siges, at anvendelse af en tredjepart som en tolk vil være behæftet med øget risiko for, at eksaminandens besvarelser eller eksaminators spørgsmål ikke oversættes fuldt ud korrekt, hvilket dermed kan påvirke den endelige bedømmelse.

For at kunne følge undervisningen på GUX, videregående uddannelser og eksempelvis på handelsskolerne er det nødvendigt, at de studerende kan begå sig på yderligere 1-2 sprog ud over grønlandsk, for tiden i praksis dansk og engelsk.

Selvom undervisningen foregår på grønlandsk, anvendes især på de videregående uddannelser ganske ofte undervisningsmidler på engelsk og dansk.

Det er samtidig nødvendigt med indsatser med henblik på at være mere selvforsynende med arbejdskraft på alle uddannelsesniveauer, en nødvendighed ikke udelukkende i forbindelse med sprog, men i det hele taget. At få flere grønlandssprogede til at blive undervisere må være et indsatsområde samtidigt med, at vi udvikler grønlandsk terminologi, således at mulighederne hele tiden styrkes for at bruge sit modersmål i alle sammenhænge i uddannelserne. Naalakkersuisut vil i denne forbindelse også henvise til Naalakkersuisuts svarnotat til EM 2021/46 og det ændringsforslag, som Naalakkersuisut fremsatte til 1. behandlingen af dette punkt. Naalakkersuisuts ændringsforslag er affattet således: ”Forslag til Inatsisartutbeslutning om, at Naalakkersuisut pålægges at udarbejde en undersøgelse, der afdækker, hvilke tiltag der er nødvendige for, at betydelig flere undervisere på uddannelsesinstitutioner og Iisimatusarfik om 10 år kan undervise på grønlandsk. Undersøgelsen skal fremlægges til EM2022.” Ændringsforslaget blev vedtaget.

Med disse ord ser Naalakkersuisut frem til en spændende debat i salen.